

Katarzyna Żák-Caplot

Biblioteka Muzeum Warszawy

katarzyna.zak@muzeumwarszawy.pl

Aleksandra Siuciak

Biblioteka Muzeum Zamkowego w Malborku

a.siuciak@zamek.malbork.pl

Teraz my, czyli o współpracy bibliotekarzy muzealnych w Polsce

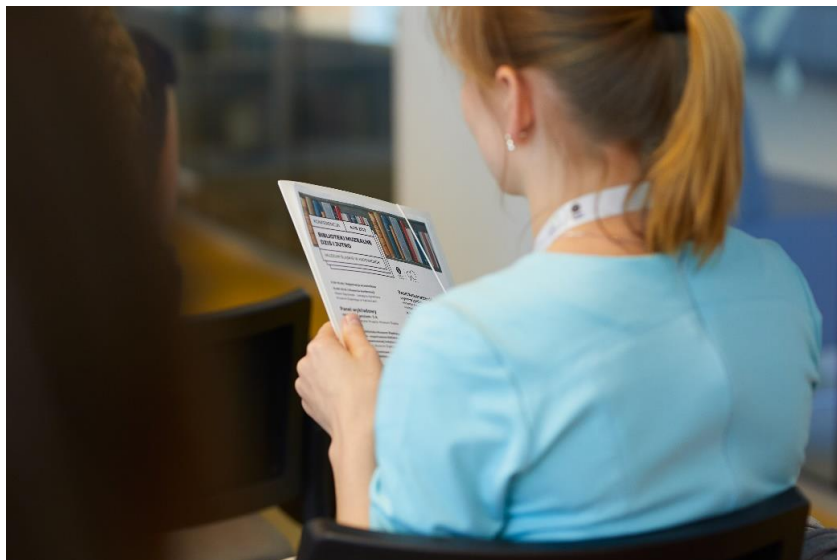
W wielu krajach biblioteki muzealne są jednym z czynników stanowiących o randze i popularności macierzystych muzeów. Centrum Pompidou lub Rijksmuseum bez swoich słynnych, pięknych bibliotek? Aż trudno sobie wyobrazić! Ale, nie szukając daleko, Muzeum Narodowe w Pradze posiada kolekcję biblioteczną przekraczającą 1,6 miliona woluminów, a jego biblioteka otrzymuje egzemplarze obowiązkowe druków ciągłych.

Jednak otaczająca nas rzeczywistość daleka jest od idylli. Co prawda, w niniejszym numerze EBIB-u zaprezentowane zostały biblioteki prężnie działających muzeów, które w większości przypadków przeszły, przechodzą albo będą przechodzić rewitalizację. Tylko w ten sposób można było pokazać, jak szeroki może być zakres działalności bibliotek muzealnych.

W wielu przypadkach polskie muzea wciąż jeszcze nie dostrzegają potencjału naukowego i wizerunkowego, który niosą ze sobą biblioteki muzealne. Szkoda, ponieważ dobrze działająca i dofinansowana biblioteka muzealna nie tylko zajmuje się obsługą pracowników merytorycznych, ale jest w stanie działać również na wielu innych polach. Może stanowić centrum informacyjne muzeum, ośrodek edukacyjny albo choćby miejsce wytchnienia dla zwiedzających lub piękne tło dla wydarzeń kulturalnych. Z drugiej strony, dzięki osadzeniu w przychylnym muzeum, biblioteka nabywa ogromnego potencjału i zdobywa zaplecze w postaci specjalistów dziedzinowych, grafików, działów promocji, wydawnictw, marketingu czy logistyki, do których dostępu nie miałyby nigdy w takim zakresie i za darmo.

Niestety, nawet dzisiaj nie wszystkie nowe gmachy muzeów będą posiadać przestrzeń biblioteczną, a w niektórych od dawna funkcjonujących muzeach bibliotekarze muzealni walczą o przetrwanie ich działu będącego jedynie nierentownym obciążeniem dla budżetu. Szkoda by było, gdyby biblioteki muzealne na dobre zniknęły z mapy polskiego bibliotekarstwa. W końcu pierwszymi bibliotekami w historii były właśnie biblioteki utworzone przy muzejonach ateńskim i aleksandryjskim, a wszyscy przecież wiemy, że warto sięgać do korzeni.

Jak mówił Abraham Lincoln *ludzie są na tyle szczęśliwi, na ile sobie pozwolą*. Dlatego od zeszłego roku wiele zmieniło się w naszym środowisku. Bibliotekarze muzealni zaczęli się spotykać, poznawać i dyskutować na temat nurtujących ich kwestii. Pierwsze regionalne spotkanie odbyło się przy okazji obchodów 90-lecia Muzeum Śląskiego w Katowicach. 4 czerwca 2019 r. na jednodniowej konferencji zgromadzili się bibliotekarze z Górnego Śląska i Zagłębia, by porozmawiać m.in. na temat miejsca bibliotek muzealnych w strukturze macierzystej jednostki, ich roli oraz znaczenia w budowaniu wizerunku muzeum jako otwartej instytucji kultury.

II. 1. Muzeum Śląskie w Katowicach
Fot. Sonia Szeląg.

Z kolejną inicjatywą wystąpiła Biblioteka Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku, organizując 4 grudnia 2019 r. robocze *Spotkanie bibliotek muzealnych województwa pomorskiego*.

II. 2. Spotkanie robocze w czytelni Biblioteki ECS w Gdańsku
Fot. K. Żák-Caplot

I Ogólnopolska Konferencja Bibliotekarzy i Pracowników Bibliotek Muzealnych *Biblioteki muzealne wczoraj, dziś, jutro* odbyła się 18 października 2019 r. w Muzeum Warszawy. Zgromadziła 64 uczestników z 43 muzeów z całej Polski. Wygłoszono 14 referatów. Gościem honorowym konferencji była Alena Petruželková, wiceprzewodnicząca Komisji Bibliotecznej Stowarzyszenia Muzeów i Galerii Republiki Czeskiej, która opowiedziała o działalności czeskiej organizacji branżowej.

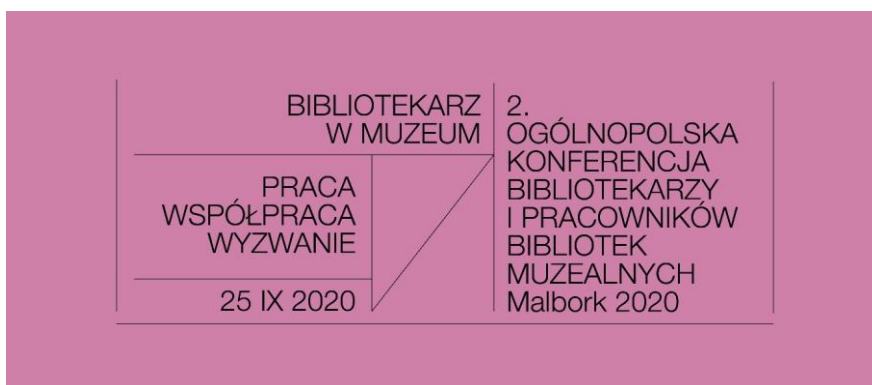
Il. 3. Panel główny ogólnopolskiej konferencji w Muzeum Warszawy
Fot. Marta Caban.

Od połowy maja 2020 r. aktywnie działa na Facebooku grupa „[BUM Bibliotek Muzealnych](#)”. Jest to pierwszy krok do stworzenia wspólnej platformy do dyskusji nad sprawami środowiska, wymiany dobrych praktyk, a przede wszystkim nawiązania kontaktów i „przyjaźni międzybibliotecznych”.

Il. 4. Logo grupy „BUM Bibliotek Muzealnych”
Fot. Katarzyna Żák-Caplot.

To jednak nie koniec! Kontynuujemy prace i krok po kroku realizujemy założone cele. Jednym z ważniejszych wydarzeń tego roku będzie **II Ogólnopolska Konferencja Bibliotekarzy i Pracowników Bibliotek Muzealnych**. Tym razem serdecznie zapraszamy do Malborka, gdzie w gościnnych progach Muzeum Zamkowego pochylimy się nad rolą bibliotekarza w muzeum. *Bibliotekarz w muzeum. Praca – współpraca – wyzwanie* to temat przewodni tegorocznego spotkania, które odbędzie się już 25 września b.r.

II. 5. Baner II Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotekarzy i Pracowników Bibliotek Muzealnych
Projekt: M. Bychowski, Muzeum Zamkowe w Malborku.

Konferencja w Warszawie zapoczątkowała dyskusję na temat fenomenu hybrydowej biblioteki muzealnej, natomiast sesja w Malborku skupi się wokół pracy bibliotekarza, jego zadań, umiejętności i kompetencji; planowania działań i specyfiki pracy w bibliotece muzealnej. To bardzo ważne zagadnienie w kontekście przemian, jakie dokonują się w polskim i światowym bibliotekarstwie, w świetle zmian charakteru bibliotek, już nie tylko jako miejsca, w którym można wypożyczyć książkę, lecz jako miejsca kształtującego i mającego ogromny wpływ na lokalne środowisko, integrującego społeczności i wychodzącego naprzeciw potrzebom współczesnego odbiorcy kultury.

Na propozycje wystąpień wraz z abstraktami (max. 1000 znaków oraz krótki biogram autora) oczekujemy do 14 sierpnia 2020 r. Zgłoszenia uczestników bez wystąpień przyjmujemy do 15 września 2020 r. Ogłoszenie znajduje się pod [tutaj](#) oraz na [profilu FB Muzeum Zamkowego w Malborku](#).